

Durmuş Hocaoğlu

Bu Ülkenin Herşeyi Var, “Adam”dan Gayri, Tabî

Yeniçağ, “Analiz”., 24 Ekim 2008, Cuma., s.06
“Analiz” Sıra No: 704; 2008-095; Ekim-08

YENİÇAĞ

NOT: Harita ve altyazısı, *Yeniçağ*’ın matbû ve web nüshalarına konmamış, sonradan eklenmiştir – D.H.

Batı ile İslâm-Türk dünyasının ve hâssaten Türkiye’nin arasındaki mesâfe nasıl kapanır? Fikrimce, günün gulgulesi içinde oyalanmayıp asıl mes’eleye eğilen sâhici bir entellektüelin zihnini oyması gereken suâl budur. Bu noktada ilk olarak, “öyle birşey mümkün müdür” suâline bakacak olursak, nazarî olarak, hiç tereddütsüz “evet” diyebiliriz; ama nazarî olarak. Şundan ki, ilkin, birşeyin yokluğu zâtının gereği ise buna felsefede “müstahil” denir, şâyet yokluğu şartların elverişsizliğinden kaynaklanıyorsa buna da “imkânsız” denir; müstahil olan asla varlığa gelemez, buna mukabil, imkânsız olan, Gazzâlî’nin “imkânda olmayan varlıkta olmaz” (*leyse fi’l-imbân...*) hükmü ile ifâde edildiği üzere, imkân hâsıl olunca yokluktan varlığa geçer; ikincileyin, tarihte bir kere olmuş olan bir daha olabilir; üçüncüeyin, tarihte birşey bir kere olmuşsa, demek ki, müstahil değildir, yine imkân husûle gelir, ma’nii hâl zâil olur ise, tekrar vâki’ olabilir. Buradan hareketle, İslâm-Türk dünyası ve hâssaten Türkiye tarihte bir kere başarılmış olanı neden bir kere daha başaramasın? Beri yandan, “Biz devirleri insanlar arasında döndürürüz” [Âl-i İmran: III/140: “*We tilke’l-eyyâmu nudâviluhâ beyne’n-nâs*”] ve “Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyiniz” [Zumer: XXXIX/53: “*Lâ taqnetu min rahmetillah*”] âyetlerini nazarı îtibâre alacak olursak, bir vakitler bizim olan devrin onlara döndürüldükten ba’de, Allah’ın rahmetinden ümit kesmek de haram kılındığına nazaran, yârın zamânın efendisi olma sırasının tekrar bize gelmesini beklemek hiç de yabana atılır gibi görünmüyor.

Bütün bu mantıkî, felsefî ve metafizik mülâhazalar doğrusu göğse inşirah veriyor. Ama hep nazarî olarak. Bir kere, Güneş’in Batı’nın üstünde yükseldikten sonra, orayı terkedecek olursa tekrar bize avdet edeceğinin bir garantisini vermiyor Âl-i İmran; Batı’dan ayrılıp bam-başka bir yere gidebilir, doğrudan bize bir işâret yok çünkü; Zumer ise doğrudan mü’minlere hitap etmeke berâber, bu kontekstte değil; kendi nefsleri aleyhine israf eden kullarından (...*ibadiyellezîne esrefu alâ enfüsihim...*) bahsediyor; tabiatıyla, hitap husûsî olsa da umûmî bir mânâsı da var, lâkin, bu, boş bir ümit değil elbette, nitekim bir sonraki âyet bu ümîdi, O’na teslîm olma şartına bağlıyor.

Evet; ümit edelim, gün ola, devran döne...

...edelim, ama elleri böğrümüze bağlayarak ve mu’cize bekleyerek değil; öylesi bir yardımı Cenâb-ı Hakk, Resûlüne dahi yapmadı ve yine çünkü, “bir kavim kendi nefsinin değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez” [Ra’d: XIII/11: “*İnna’llahe lâ yuğayyiru mâ bi-qavmin hattâ yuğayyirû mâ bi-enfüsihim*”].

Lâkin İslâm dünyası, zinhar İslâm'dan uzaklaştığından olsa gerek, herhâlde, böyle bir şey bekliyor; büyük bir gaflet ve haddin bilmezlik.

*
**

İmdi, Batı bir kriz içinde – şu finans krizini kastetmiyorum tabî ki, daha derin bir kriz bu; ama öyle bir çöküş beklentisi, aç tavuğun rüyasında kendisini darı ambarında görmesi kabîlinden en alt düzeyde bir saçmalaktan başka birşey olamaz. Kaldı ki, çökse bile – ki öyle bir alâmet yok – yine de zamânın Güneş'inin bizim üstümüze doğacağına pek ihtimâl veremiyorum; çünkü yârın bugünün içinden çıkacağına binâen, “bugün”de öyle bir işâret yok. Yok, çünkü Şark, Batı'nın çoktan terkettiği Ortaçağ uykusunda, bu bir. Ve ikincisi de şu: Günümüzün “tekilleşmiş” – yâni globalleşmiş – ve “batılılaşmış” dünyasında, hiçbir büyük kriz kendi duvarları içinde kalmıyor ve kalamaz da ve hele bu kriz Batı'nın – yâni Arz'ın Lordu'nun - krizi ise, bilinmelidir ki, Batı'nın krizi topyekûn insanlığın krizi demek olacaktır; hiç boşa sevinmesin kimse. Ve üçüncüsü de şu: Batı'nın müesseseleri sağlam herşeye rağmen ve dahî, bu adamlar, bu yazının başında bahsettiğim başarıyı gösterdiler ve medeniyetlerini ihyâ edebildiklerini isbat ettiler, o halde aynı şeyi tekrar etmeleri ihtimâlî daha yüksektir ve bu da demek oluyor ki, Batı'daki kronik bir kriz, korkarım, Batı'yı bizden daha az hırpalayacaktır.

*
**

Yine de ümidetmek istiyorum; zîra, bu ülkenin herşeyi var, “adam”dan gayri, tabîî.

*
**

İşte **Türkiye**'m: Nâmûsum, şerefim, herşeyim.
O'nun hiçbirşeyi noksan değil, herşeyi var, “adam”dan gayri, tabîî.